

BENDROJI DALIS

1. Tarptautinių dvigubo apmokestinimo išvengimo sutarčių komentaro (apibendrinto paaiškinimo) tikslas – suvienodinti dvigubo apmokestinimo išvengimo sutarčių taikymo Valstybinėje mokesčių inspekcijoje praktiką ir padėti mokesčių mokėtojams tinkamai vadovautis šiomis sutartimis.

2. Tarptautinių dvigubo apmokestinimo išvengimo sutarčių kiekvieno atskiro straipsnio komentaru turi būti naudojamosi taip: perskaitomas straipsnio atitinkamo paragrafo bendrasis komentaras, tada po juo esančioje lentelėje surandama reikiama užsienio valstybė. Jeigu lentelėje ties šia užsienio valstybe yra tik nuoroda į sutarties straipsnio šio paragrafo bendrąjį komentarą, vadinasi, su šia užsienio valstybe sudarytos ir taikomos sutarties straipsnio paragrafe jokių ypatumų nėra ir reikia vadovautis bendrojo komentaro nuostatomis. Jeigu sutarties su šia užsienio valstybe straipsnyje yra nuostatų, kurios skiriasi nuo šio straipsnio bendrojo komentaro ar yra papildomų nuostatų, jos yra aptariamose lentelėje ties atitinkama užsienio valstybe.

Naudojantis komentaru, rekomenduojama papildomai žiūrėti ir į konkrečios Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybės dvigubo apmokestinimo išvengimo sutarties tekstą.

3. Lietuvos Respublikoje taikomos tarptautinės dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartys yra šios:

Valstybė	Taikoma mokesčiams nuo	Skelbta “Valstybės žiniuose”
Airija	1999-01-01	1998, Nr. 51-1401
Armėnija	2002-01-01	2000, Nr. 108-3431
Austrijos Respublika	2006-01-01	2005, Nr.128-4604
Azerbaidžano Respublika	2005-01-01	2004, Nr. 126-4536
Baltarusijos Respublika	1997-01-01	1996, Nr. 65-1536
Belgijos Karalystė	2004-01-01	1999, Nr. 82-2419
Bulgarijos Respublika	2007-01-01	2007, Nr. 2-71
Čekijos Respublika	1996-01-01	1995, Nr. 75-1749
Danijos Karalystė	1994-01-01	1994, Nr. 17-274
Estijos Respublika	1994-01-01 iki 2005-12-31	1994, Nr. 14-236
Estijos Respublika	2006-01-01	2006, Nr.5-137
Graikijos Respublika	2006-01-01	2002, Nr.111-4902
Gruzija	2005-01-01	2004, Nr. 30-967
Islandijos Respublika	2000-01-01	1999, Nr. 10-215
Ispanijos Karalystės	2004-01-01	2004, Nr. 15-460
Italijos Respublika	2000-01-01	1999, Nr. 53-1707
Izraelis	2007-01-01	2007, Nr.2-72
Jungtinės Amerikos Valstijos	2000-01-01	1999, Nr. 110-3209
Jungtinė Karalystė	2002-01-01	2002, Nr. 13-485
Jungtinė Karalystė (protokolas)		2002, Nr. 104-4619
Kanada	1998-01-01	1997, Nr. 10-181
Kazachstano Respublika	1998-01-01	1997, Nr. 106-2677
Kinijos Liaudies Respublika	1997-01-01	1996, Nr. 105-2399
Korėjos Respublika	2008-01-01	2007, Nr. 74-2925
Kroatijos Respublika	2002-01-01	2000, Nr. 108-3432
Latvijų Respublika	1995-01-01	1995, Nr. 13-297

Valstybė	Taikoma mokesčiams nuo	Skelbta "Valstybės žiniuose"
Lenkijos Respublika	1995-01-01	1995, Nr. 84-1905
Liuksemburgo Didžioji Hercogystė	2007-01-01	2005, Nr. 70-2516
Malta	2005-01-01	2004, Nr. 30-966
Moldovos Respublika	1999-01-01	1998, Nr. 74-2137
Nyderlandų Karalystė	2001-01-01	2000, Nr. 59-1757
Norvegijos Karalystė	1994-01-01	1994, Nr. 17-275
Portugalijos Respublika	2004-01-01	2002, Nr. 111-4900
Prancūzijos Respublika	1997-01-01	1997, Nr. 106-2675
Rumunija	2003-01-01	2002, Nr. 57-2299
Rusijos Federacija	2006-01-01	2000, Nr. 59-1765
Singapūro Respublika	2005-01-01	2004, Nr. 112-4171
Slovakijos Respublika	2003-01-01	2002, Nr. 104-4620
Slovėnijos Respublika	2003-01-01	2000, Nr. 108-3433
Suomijos Respublika	1994-01-01	1994, Nr. 18-292
Švedijos Karalystė	1994-01-01	1994, Nr. 17-276
Šveicarijos Konfederacija	2003-01-01	2002, Nr. 111-4901
Turkijos Respublika	2001-01-01	1999, Nr. 82-2420
Ukraina	1998-01-01	1997, Nr. 11-207
Uzbekistano Respublika	2003-01-01	2002, Nr. 109-4808
Vengrijos Respublika	2005-01-01	2004, Nr. 151-5477
Vokietijos Federacinės Respublika	1995-01-01	1997, Nr. 106-2674

4. Tarptautinių dvigubo apmokestinimo išvengimo sutarčių pagrindiniai tikslai yra šie:

1) paskirstyti apmokestinimo teises tarp susitariančiųjų valstybių. Šios sutartys nenustato, kaip turi būti apmokestinamos pajamos. Kiekviena susitariančioji valstybė, kuriai pagal sutarties nuostatas tenka teisė apmokestinti pajamas, atsižvelgdama į sutarties nuostatas, jas apmokestina pagal savo vidaus mokesčių įstatymus;

2) panaikinti tarptautinį dvigubą apmokestinimą, t.y. tokį apmokestinimą, kai abi valstybės pagal savo vidaus įstatymus gali apmokestinti tą patį mokesčių mokėtoją už tas pačias pajamas per tą patį laikotarpį;

3) užkirsti kelią fiskaliniams pažeidimams ir mokesčių nemokėjimui, ko galima pasiekti susitariančiųjų valstybių kompetentingiems asmenims keičiantis informacija;

4) išvengti mokesčių diskriminacijos, t.y. valstybė įsipareigoja taikyti ne mažiau palankų apmokestinimo režimą visiems mokesčių mokėtojams, nepriklausomai nuo to, ar jie yra, ar nėra jos piliečiai arba jos įmonės.

5. Tarptautinių dvigubo apmokestinimo išvengimo sutarčių komentare naudojamos sąvokos turi tokias reikšmes:

- sąvoka "užsienio valstybė" reiškia užsienio valstybę, su kuria sudaryta ir taikoma komentuojama dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis. Nurodant sutarčių, sudarytų su atskiromis valstybėmis, ypatumus, tokia valstybė įvardijama konkrečiai,

- sąvoka "trečioji valstybė" reiškia arba užsienio valstybę, su kuria dvigubo apmokestinimo sutartis nėra sudaryta ir taikoma, arba užsienio valstybę, su kuria tokia sutartis taikoma, tačiau kuri komentuojamos sutarties atžvilgiu yra trečioji valstybė.

6. Taikant tarptautinės dvigubo apmokestinimo išvengimo sutarties nuostatas, tiek mokesčių administratoriui, tiek mokesčių mokėtojams gali kilti neaiškumų dėl sąvokų „apmokestinama tik“ ir „gali būti apmokestinama“ skirtumo. Paaiškiname:

- sąvoka „apmokestinama tik” reiškia, kad teisė apmokestinti tam tikros rūšies pajamas suteikiama tik vienai konkrečiai nurodytai valstybei (pvz., tai, kurios rezidentas yra pajamas gaunantis asmuo, arba tai, kurioje tos pajamos susidaro, arba pan.). Tokiu atveju šios pajamos nurodytoje valstybėje apmokestinamos, jeigu tai numato jos vidaus mokesčių įstatymai. Kita valstybė, nesvarbu, ar pirma paminėtoje valstybėje tos pajamos apmokestinamos, ar ne, teisės apmokestinti tokių pajamų neturi;

- sąvoka „gali būti apmokestinama” reiškia, kad pirmumo teisė apmokestinti tam tikros rūšies pajamas suteikiama vienai konkrečiai nurodytai valstybei. Tokiu atveju šios pajamos nurodytoje valstybėje apmokestinamos, jeigu tai numato jos vidaus mokesčių įstatymai. Kita valstybė taip pat turi teisę apmokestinti tas pajamas, tačiau apmokestindama turi naikinti atsiradusį dvigubą apmokestinimą, remdamasi 23 straipsnio (Dvigubo apmokestinimo panaikinimas) nuostatomis.

7. Lietuvos Respublikoje taikant tarptautines dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis naudojamos formos (*Užsienio valstybės rezidento prašymo sumažinti išskaičiuojamą mokestį* FR0021 (DAS-1) forma, *Užsienio valstybės rezidento prašymo grąžinti išskaičiuotą mokestį* FR0022 (DAS-2) forma, *Pažymos apie gautas pajamas ir Lietuvos Respublikoje sumokėtus mokesčius* FR0023 (DAS-3) forma, *Lietuvos rezidento rezidavimo vietą patvirtinančios pažymos* FR0254 (DAS-4) forma) ir jų pildymo taisyklės nustatytos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2001 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 159 (Žin., 2001, Nr. Žin., Nr. 56-2014).